

تجارت الکترونیکی - نتورک مارکتینگ - شرکت های هرمی

در مورد حکم شرعی تجارت و کار با شرکت هایی که از طریق نت ورک کار می کنند می خواستم توضیح دهید؟

با ابراز خرسندی از دقت شما در مسائل علمی و التزام شما به مسائل شرعی، شرکت های تجارت الکترونیکی بر دو قسم اند. برخی از سایت ها تنها تجارت می کنند و به صورت ای شاپ اجناسی را معرفی و به فروش می رسانند. روشن است که کار این سایت ها اشکالی ندارد و حکم فروشگاه را دارند منتهی از طریق اینترنت این کار را انجام می دهند. قسم دوم شرکت هایی هستند که شبکه های هرمی در آنها هست و بیشتر درآمدشان از طریق جذب اعضا می باشد، مانند گلد کوئیست و گلد ماین و امثال آنها. در ارتباط با این قسم شرکت ها توجه به چند نکته حایز اهمیت است:

۳۳۲ 🔥

۱. منع قانونی و یا حرمت شرعی گاهی با توجه به ضرر شخصی است و گاهی با توجه به نابسامانی اجتماعی است. از این رو برخی فعالیتهای اقتصادی چه بسا موجب جهت دادن نیروهای فعال جامعه به کارهای ضد تولیدی و هدر دادن سرمایه های مملکت شود. از این رو در مجلس منع قانونی آن صادر می شود و یا مرجع تقلید حرمت آن را اعلام می دارد.

۲. با توجه به اینکه این فعالیتهای اقتصادی روح ضد تولید دارد و امروزه با مشاهده پیامدهای آن به خوبی می توان به این تحلیل رسید که نیروی انسان جوان ما فرصت جوانی و نیروی فکری خود را مشغول خرید کالایی می کنند که تنها ارزش دکوری و کلکسیونی دارد. و به طور یقین ادامه این روش در میان تحصیل کرده ها ضایعه جبران ناپذیری خواهد داشت.

۳. اگرچه شرکت های مزبور ثبات قیمت جهانی را با تضمین معتبر بر عهده گرفته است اما با نگاهی کلان به اقتصاد کشور سرمایه های مردم صرف خرید جنسی می شود که در زندگی مصرفی و نیازهای ضروری آنها هیچگونه نقشی ندارد بلکه با ملاحظه زنجیره طولانی تنها پول جیب به جیب می شود و در این میان درصدی به عنوان پورسانت به واسطه داده می شود و درآمد هنگفتی نصیب شرکت اصلی می شود. و این همان نقطه اصلی فساد اقتصادی است. در نگاه کلان است که موجب منع قانونی و حرمت شرعی شده است.

در ادامه توجه شما را به نظرات مراجع تقلید در این باره جلب می کنیم که به صورت تصویر برایتان ارسال می کنیم.

س: تکلیف پولی که از طریق معامله با شرکت گلدکوئیست و مانند آن به دست آمده چیست؟

ج: همه: اگر صاحبان اصلی پول را می شناسد باید به آنها برگرداند و در غیر این صورت از طرف آنان با اجازه مجتهد جامع شرایط به فقیر صدقه بدهند. دفتر: همه.

تبصره. آیات عظام (تبریزی، خامنه ای، سیستانی، فاضل، مکارم و وحید) اجازه از مجتهد جامع شرایط را احتیاط واجب می دانند.

س: شرکت در طرح تجاری «گلدکوئیست» و مانند آن که از طریق شبکه اینترنتی انجام می گیرد چه حکمی دارد؟

ج: همه: این نوع معاملات جایز نیست. دفتر: همه.

گلدکوئیست چیست؟

«گلدکوئیست» به ظاهر یک شرکت تجاری مستقل است اما در واقع توزیع کننده محصولات کلکسیونی مؤسسه و ضرابخانه «اچ بی مایر» در آلمان است. ساعت طلا، گردنبند و سکه های طلا در این مؤسسه آلمانی با هدف فروش به کلکسیون داران دنیا تولید می شود. آن ها زحمت توزیع این محصولات که دارای کیفیتی عالی و چشمگیر هستند را بر عهده هنگ کنگی ها در شرکت «گلدکوئیست» گذاشته اند. عده ای می گویند «گلدکوئیست» بر اساس قراردادش با «اچ بی مایر» باید فروش مشخصی در هر ماه داشته باشد تا این امتیاز ویژه و پردرآمد یعنی عرضه محصولات گران قیمت «اچ بی مایر» که حتماً سود سرشاری را در پی دارد از دست ندهد. پس «گانشاکورت جورج دوکورنیک» مدیرعامل شرکت «گلدکوئیست» و دیگر اعضای هیئت مدیره چاره ای جز جلب هرچه بیشتر مشتریان تازه از سراسر دنیا ندارند، هنگ کنگی ها هر ترفندی را به کار می گیرند تا هرچه بیشتر بفروشند. چرا که در «گلدکوئیست» این یک اصل است که مشتری بیشتر، عایدی افزونتر در نتیجه سود سرشارتر. بنابراین هدف اصلی «گلدکوئیست» صرفاً کسب درآمد چشمگیر و فورانی برای خود است.

«گلدکوئیستی ها» برای تحقق آرزویشان سعی دارند با زیرکی پول مردم کشورهای دیگر خصوصاً جوامع در حال توسعه را چپاول کرده و به یغما ببرند. از آن جا که قیمت این کالاها گران است پس چاره ای جز دادن وعده و وعیدهای مسخ کننده وجود ندارد، آن ها با وعده های دلفریبی مثل درآمد روزانه ۷۲۰۰ دلاری به عنوان پورسانت و عایدی روزانه حداقل هزار دلاری تا پایان عمرتان هرکسی را وسوسه می کنند تا برای خرید کالاهایشان اقدام کند و برای بهره گیری از این عایدی سرشار که ظاهراً به صورت صعودی افزایش می یابد دیگران را هم به خرید از «گلدکوئیست» تشویق کند. اما به هیچ کس نمی گویند که حساب و کتاب شان برای پرداخت پورسانت چه قدر با خست و تنگ نظری است. آنها هرگز نمی گویند که در ازای میلیون ها دلاری که از فروش ماهانه به جیب می ریزند فقط کمی بیش از یک میلیون ونیم درآمدشان را تحت شرایطی خاص که گاه هرگز تحقق نمی یابد به عنوان پورسانت به خریداران شان که باید نقش ویزیتور را هم ایفا کنند می پردازند.

عملکرد این شرکت

گلدکوئیست فروشنده محصولات زرین و سیمین (عمدتا سکه) است. برای ورود به چرخه شما می بایست حداقل ۵۰۰ دلار از این شرکت خرید کند، البته اغلب افراد برای دستیابی سریع تر به سود با ۱۵۰۰ دلار شروع کرده اند که مبنای ما نیز همین مبلغ است طبق نمودار زیر فرد الف در صورتی که موفق شود دو نفر دیگر را به عضویت ترغیب کند ۲۵۰ دلار پورسانت خواهد گرفت و بدین ترتیب دو بازوی راست و چپ او مشخص می شوند. حال اگر «ب» و «ج» هم به نوبه خود دو تن را وارد بازی کنند هر کدام ۲۵۰ دلار سود خواهند برد و «الف» نیز با اضافه شدن دو خریدار ۱۵۰۰ دلاری به سمت راست و دو تا به سمت چپ خود دو اجرت ۲۵۰ دلاری می گیرد. پس از گذشت ۵ مرحله «الف» صاحب ۳۷۵۰ دلار، «ب» و «ج» هر کدام صاحب ۱۷۵۰ دلار، اعضای رده سوم صاحب ۷۵۰ دلار و اعضای رده چهارم صاحب ۲۵۰ دلار شده اند و گروه آخر هیچ پورسانتی نگرفته اند. این پول ها به حساب شما در شعبه دبی بانکی آمریکای واریز می شود و سکه نیز تحویل نمایندگی گلدکوئیست در دبی می گردد. بهای طلای سکه به ادعای شرکت ۴۰٪ پولی است که می پردازید، یعنی ۶۰۰ دلار (گرچه شنیده می شود ارزش طلای سکه های ۱۵۰۰ دلاری فقط ۳۰۰ دلار است اما بنای این نوشته اعتماد به همه تبلیغات شرکت است).

۱. می بینید که در این نمودار ۵ مرحله ای فقط رده های اول و دوم به نفع می رسند و رده های تحتانی (با احتساب ۶۰۰ دلار ارزش سکه رده سوم ۱۳۵۰ دلار، چهارم ۸۵۰ دلار و پنجم ۶۰۰ دلار) هنوز حتی به اصل سرمایه خود نیز دست نیافته اند (به این محاسبه بیش از صد دلاری که با هر خرید می بایست به پست آمریکا بپردازید را هم اضافه کنید). یک حساب ساده به شما می گوید که همیشه ۸۸٪ خریداران (که در سه رده زیرین قرار دارند) مشمول ضررند. فعالیت گلدکوئیست در اروپا و آمریکای شمالی ممنوع شده و ممکن است به زودی در کشور ما نیز حرام یا توقیف گردد. حتی در صورت تداوم روند هم بالاخره روزی شمار افرادی که حاضرند دست به این گونه قمار بیالیند پایان می یابد و این تجارت به اشباع می رسد، در چنین روزی از هر یک میلیون نفر عضو گلدکوئیست ۸۸۰ هزار تن جزء مالباختگان خواهند بود. ویزیتورهای شرکت به شما می گویند طرح هر سکه محدود است و به زودی مسکوک شما کلکسیونی شده قیمت بالایی می یابد. برای محک این مدعا کافیه به سکه طلای طرح قدیم خودمان بیندیشیم که به علت انقراض سلسله پهلوی غیر ممکن است دوباره ضرب گردد و با گذشت چند دهه از قدمت تاریخی نیز برخوردار شده، با این وجود تفاوت قیمت چشمگیری با سکه امسال ندارد. جهت رسیدن به اصل سرمایه تان از این مسیر می بایست یکی-دو قرن صبر کنید.

۲. بررسی مجدد این ۵ مرحله نشان می دهد که ۳۱ نفر خریداران مبلغ ۴۶۵۰۰ دلار ارز به حساب گلدکوئیست و بیش از ۴۰۰۰ دلار به حساب پست آمریکا ریخته اند. در مقابل ۱۸۶۰۰ دلار طلا و ۱۲۲۵۰ دلار پورسانت به آنها تعلق گرفته (البته در صورتی که شرکت تعهداتش را صادقانه و مو به مو اجرا کند).

می بینید که در همین زنجیره کوتاه گلدکوئیست ۱۵۶۵۰ دلار عایدی دارد. با احتساب این قانون

که هیچ کس نمی تواند بیش از ۵۰۰۰ هزار دلار در هفته دریافت کند آگاه خواهید شد که پس از ورود هر یک میلیون نفر به این بازی گلدکوئیست ششصد میلیون دلار به چنگ می آورد. پولی که از سفره ملت های جهان سوم به جیب چند کلاهبردار هوشمند ریخته ایم و بی سبب نیست که گفته می شود اینان به زودی ثروتمندترین کارتل جهان خواهند بود.

۳. اما در مورد سکه هایی که قرار است به ما تحویل دهند؛ از آنجایی که این طلا به خزانه نخواهد رفت نمی توان آن را پشتوانه اسکناس دانست. در حقیقت نقدینه هنگفتی که می توانست چرخ اقتصاد ملی را بگرداند تقدیم اجانب شده و طلایی که حاصل آمده فقط یک ثروت تزئینی، پراکنده و راکد است که ملت ما طرفی از آن بر نمی بندد. بی شک به اعتبار همین یک فرض (رکود چنین حجمی از سرمایه در اقتصاد اسلامی) می توان خرید این سکه ها را غیر شرعی دانست.

۴. لازمه شراکت در این پروژه فعالیت دائمی افراد برای جذب اعضاء جدید و وصول به نفع بیشتر است. مسیری که فرزندان میهن را به بازاریابان شبانه روزی این صنعت ناسره بدل می سازد. آنهایی که سه مرحله زیرین (محدوده خطر) را طی کرده اند باید بدانند پولی که نصیبشان می شود حق العملی است که گلدکوئیست پس از چپاول هموطنانشان به حساب آنها واریز کرده. می گویند این تجارت با حذف واسطه به خریدار یاری رسانده، باید پرسید پورسانتی که می گیرید چه تفاوتی با درآمد یک دلار دارد؟

با این همه برای پی بردن به تفکر عمیقی که در پس این دزدی بین المللی نهفته بهتر است یکی از جلسات سری شرکت را - که مدتهاست در زوایای پنهان هر شهر بزرگی برپا می شوند- از نزدیک ببینید. سکه ها مزین به نقش محبوب ترین قهرمانان شماس، آنها گواهی حمایت اینترپل از چک ها و چند فتوانامه مشکوک را پیشرویتان ردیف می کنند و به شما وعده هفت میلیون دلار بی دردسر در ماه می دهند. حتی ممکن است عکس یادگاری یکی از سهامداران تراست را در جوار پاپ ببینید که لبخند زنان برق آن را در چشمانتان می جوید. او و گروهش بشر عصر مدرن را خوب شناخته اند.

نظر مراجع دینی

درآمد عاید از گلدکوئیست، شرعاً حرام است

طی استفتائی که از دفاتر مراجع عظام تقلید شده است همگی آنها با قاطعیت، درآمدهای ناشی از گلدکوئیست را به طور کلی حرام اعلام کردند، حال چه اسم پورسانت بر آن گذاشته شود و چه سود و بهره و سرمایه گذاری نام بگیرد و یا در قالب مشارکت اقتصادی با هر هدفی باشد.

آیت الله مکارم شیرازی در درس خارج فقه خود در مسجد اعظم قم با انتقاد از مجلس و دستگاه های نظارتی کشور در خصوص بی تفاوتی نسبت به فعالیت های شرکت هایی چون گلدکوئیست، این نوع معامله را اکل مال بالباطل (کسب مال و ثروت از راه باطل و حرام) و حرام

دانستند.

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از رسانیزو، آیت الله مکارم شیرازی با اعلام خطر از گسترش شرکت‌های ساختگی و زنجیره‌ای که به صورت بازاریابی به نام گلدکویست، گلدماين و مانند آن فعالیت می‌کنند، گفتند: این شرکت‌ها در تمام کشور فعال هستند، سرخ آن‌ها هم خارجی‌ها هستند، درآمد دلاری آن را هم به خارج می‌فرستند و افراد آگاه می‌گویند دست صهیونیست‌ها پشت آن است.

آیت الله مکارم شیرازی این نوع معامله را اکل مال بالباطل مسلم دانستند و افزودند: بعضی‌ها خیال می‌کنند ما نمی‌دانیم اینها چیست، در حالی که سه سال است در حال مطالعه آن‌ها هستیم، انواع آن‌ها را هم دیده‌ایم. همه این‌ها شبیه قمار است.

ایشان متذکر شدند: نمی‌دانم چرا مجلس شورای اسلامی در این قضیه تصمیم‌گیری نمی‌کند، باید یک هیأتی مشخص شود. ما هم به آن‌ها کمک می‌کنیم. این فعالیت باید در کشور ممنوع شود. یک فتوای دروغی هم از ما منعکس کرده‌اند که ایشان اجازه داده است، ولی دروغ است. بارها گفته‌ام این فعالیت‌ها حرام و کلاه‌برداری است. کمک به اجانب است. برخی از کشورهای خارجی اجازه نمی‌دهند این معامله در کشورشان اجرا شود. کشور ایتالیا آن را ممنوع کرده است. دستگاه قضایی باید برای این معضل فکری کند. (البته اخیراً اقدامات لازم صورت گرفته است)

این مرجع تقلید این نوع فعالیت‌ها را علاوه بر حرام بودن خطرناک ارزیابی و خاطر نشان ساختند: برای مبارزه منسجم با این کار نیازمند یک قانون هستیم. جوانان و مملکت را باید نجات دهند، این همه دلار از کشور خارج می‌شود.

آیت الله ناصر مکارم شیرازی در پاسخ به استفتائی درباره گلدکویست فرمودند: «بسمه تعالی. متأسفانه این گونه شرکت‌ها اخیراً به نام‌های مختلف در کشور ما ایجاد شده و اموال زیادی را از افراد ناآگاه به غارت برده‌اند. این کار در واقع یک نوع لاتار محسوب می‌شود و شباهت زیادی به قمار دارد و مشمول آیه شریفه «لاتاکلوا اموالکم بینکم بالباطل» می‌باشد و از همه بدتر این است که شرکت‌های خارجی درآمد آن را به صورت دلار به خارج می‌برند. در بسیاری از استان‌ها که متوجه حرکت مرموز این گونه شرکت‌ها زیر پوشش فعالیت اقتصادی و حتی گاهی به نام‌های مقدس مذهبی شده‌اند (منظور نمونه‌های مشابه داخلی است. نگارنده) از طرق قانونی آن را تعطیل کرده و موسسان را تحت تعقیب قرار داده‌اند. امیدواریم مسئولان محترم کشور تصمیم قاطعی درباره این گونه شرکت‌ها بگیرند و اموال مردم را به آنها برگردانند. سودهایی که عائد بعضی از واسطه‌ها در این چرخه ناسالم اقتصادی می‌شود حرام است و باید به مالباختگانی که در رده‌های آخر قرار دارند بدهند و اگر آنها را نمی‌شناسند به عنوان مجهول‌المالک به فقرا و نیازمندان بدهند. همیشه موفق باشید. ۱۵/۲/۸۳»

یکی از دلایل شکست طرحهای مشابه گلدکوئیست در گذشته نظیر «پنتاگونا»، «تجارت الماس» و «پریم بانک» نیز مخالفت صریح مراجع عظام تقلید با آنها بود.

ضربه به نظام اقتصادی کشور

گلدکوئیست به پیکره نظام اقتصادی کشور، لطمه می زند. صاحبانظران و متخصصان صنف طلا و جواهر معتقدند ارزش طلای سکه های گلدکوئیست یک سوم مبلغی است که شرکت هنگ کنگی از مشتریان ایرانی خود دریافت می کند. به عبارت دیگر در یک فرض خوشبینانه از اینکه هر خریدار گلدکوئیست، پس از واریز وجه، حتماً محصول درخواستی خود را دریافت می کند- موارد خلاف این به دفعات از طریق تماس گیرندگان مطرح شده است- باید بپذیریم که دو برابر رقمی که به عنوان محصول گلدکوئیست به کشور وارد می شود، به صورت ارز از کشور خارج می گردد و این ضربه ای بزرگ بر پیکره اقتصاد ملی است.

کارشناسان معتقدند حتی نمونه های داخلی گلدکوئیست نیز که هر از گاهی از گوشه و کنار چهره می نمایانند، باعث خروج نقدینگی از بخش های صنعتی و تولیدی می شوند و اقتصاد کشور را دستخوش مشکل می سازند.

لینک کوتاه مطلب <https://tyb.ir/?p=۲۶۸۲۰>

نظر مراجع

گلدکوئیست

بازاریابی شبکه ای

کلیه حقوق مادی و معنوی این سایت متعلق به مؤسسه فقه اقتصادی طبیبات است.